

biografija

Matej Lahovnik je bil rojen 23. decembra 1971; osnovno in srednjo naravoslovno-matematično šolo je končal v Velenju, kjer še danes živi z družino. Na Ekonomski fakulteti v Ljubljani je diplomiral leta 1994, podiplomski študij je nadaljeval na smeri za splošno poslovanje, kjer je magistriral leta 1998, ter kasneje leta 2000 doktoriral z nalogo *Strateški dejavniki priključitev podjetij v državah v tranziciji*. Kot gostujoči raziskovalec se je izpopolnjeval na Indiana University - Kelley School of Business v ZDA. Je avtor ali soavtor številnih prispevkov s področja strateškega menedžmenta ter soavtor dveh znanstvenih monografij. V zadnjem obdobju se je ukvarjal predvsem s problematiko strateškega menedžmenta in prevzemov podjetij. Je izredni profesor na ljubljanski ekonomski fakulteti. Leta 2004 je bil minister za gospodarstvo v vladi Antona Ropa, v obdobju 2004–2008 pa poslanec LDS in vodja poslanske skupine Zares. Na lanskoletnih parlamentarnih volitvah je bil znova izvoljen v državni zbor, tokrat na listi Zares. Premier Borut Pahor ga je povabil v svojo vladno ekipo.

tudi Soršak zelo korektno opravlja svoj posel kot varuh konkurence. Tudi k Žugljevemu delu nimam nobenih pripomb. V nekaterih zadnjih primerih je, posebno ob preprečevanju različnih lastniških mreženj, ki bi lahko zmanjševala preglednost gospodarstva, ustrezno in pravočasno reagiral. Vlada se ne bo vmešavala v njegovo delo. Lahko da je nastal kakršnekoli komunikacijski šum, o tem težko sodim. Urad za varstvo konkurence sodi pod moj ministrski resor, agenciji, ki ju vodita Žugelj in Perman, pa ne, tako da ne poznam podrobnosti. Kot sem slišal, sta kritično pisala tudi v OECD. Tudi to je odsev demokracije v Sloveniji, da lahko neodvisni nadzornik piše kritično o stvareh, za katere misli, da niso dobre. V vladi se nad temi stvarmi zamislimo, niti na pamet nam ne pride kogarkoli zaradi tega sankcionirati.

■ **Jožetu Mermalu in njegovi ekipi iz ljubljanske družbe BTC ste pred leti svetovali pri menedžerskem prevzemu te družbe, iz katere so protizakonito izrili male delničarje. Imate zaradi tega slab občutek?**

Tega vprašanja sem zelo vesel, saj sem opazil, da sta vaš in še en drug medij to večkrat navedla. Gre za popolno neresnico, nikoli nisem svetoval pri menedžerskem odkupu BTC. Takrat sem se ukvarjal s svojo doktorsko disertacijo in še s čim drugim. Sem pa kasneje, ko je bil menedžerski odkup že zdavnaj končan, podal svoje ekonomsko mnenje. V njem sem poudaril, da zaradi načina odkupa razvoj podjetja ne bo ogrožen, ker je podjetje izpolnjevalo značilnosti družb, ki so primerne za take menedžerske odkupe. Družba je sicer ena od dvajsetih, ki je že v prejšnjem mandatu pri ministrstvu za gospodarstvo objavila shemo, ki omogoča udeležbo zapo-

slenih pri dobičku družbe. Z ekonomskega vidika so bile moje ugotovitve po že opravljenem odkupu točne, s pravnega vidika pa je dolžnost vseh institucij, da razčistijo, ali so nastale kakršnekoli nepravilnosti. Ni res, da bi jaz kadarkoli na ekonomski fakulteti pri svojih predavanjih navajal BTC kot zgled menedžerskega odkupa. O teh primerih na predavanjih nikoli ne dam vrednostnih sodb, iz medijev pa sem razbral, da je eden od manjšinskih delničarjev vložil tožbo in na eni od sodnih instanc tudi uspel. Kakšen bo razplet teh dogodkov, težko rečem; zame je pomembno, da se družba normalno razvija in se ne izčrpa. Vem pa, da je tožilstvo v mandatu prejšnje vlade v zvezi z zadevo BTC zamudilo enega od ključnih rokov.

■ **Zavzemali ste se za to, da Pivovarna Laško lastniško prevzame Pivovarno Union in s tem za nastanek velikega monopolističnega koncerna za proizvodnjo pijač. Iz dveh pivovarnic, ki ste ju takrat primerjali z mesarjema iz Zgornjega in Spodnjega Dupleka, pa je nastal velik gospodarski imperij.**

Še vedno menim, da združitev dveh pivovarn, Laškega in Uniona, ne more poslabšati položaja porabnikov na slovenskem trgu. Kot občasni pivcev piva pogosto izberem tudi kakšno tuje pivo in nikoli nimam težav, kar se tiče dostopa do tujih blagovnih znamk, kot je Guinness. Glede tega se nisem motil. Kljub temu sem kot gospodarski minister dopuščal uradu za varstvo konkurence vso avtonomijo, in ta v času mojega mandata ni izdal soglasja Pivovarni Laško za prevzem Uniona, čeprav so zainteresirani zelo lobirali in pritiskali. Deloval sem izrazito profesionalno in sem pričakoval, da bo urad ravnal v skladu s parametri, ki so po nje-

govi oceni merodajni. Zanimivo pa je, da je bilo soglasje izdano kmalu za tem, ko je resor prevzel drug minister; in pozneje so se akterji hvalili, da so zadevo zelo hitro uredili, ko je prišla nova vlada. Tudi danes upoštevam načelo, da vedno delujem v javnem interesu. Do vsake gospodarske družbe imam enak odnos, in to je edini pravi kriterij. Noben pretekli odnos ne sme vplivati na odločitve ministra. Poudariti pa je treba, da je po združitvi šlo za dvomljive odločitve. Nakup Mercatorja sem kot poslanec odkrito problematiziral; zanj je bila odgovorna prejšnja vlada. Enako velja tudi za poskus obvladovanja Dela, ki je bil neke vrste politični pritisk. Oblikovanje tako velikega konglomerata v tako majhni skupnosti, kot je Slovenija, je zelo nevarno. Imeti tako veliko ekonomsko, politično in medijsko moč je lahko zelo nevarno za demokracijo, zato je prav, da so institucije ustrezno reagirale.

■ **Po bančni razlitvi Boška Šrota je gospodarski imperij Pivovarne Laško spet v posredni lasti države, torej ga upravlja vladajoča politika. Država ima neposredno in posredno že tako preveliko lastništvo v slovenskem gospodarstvu, zdaj pa ga je s padcem Šrota in Bavčarja še povečala. Vidite v tem problem?**

V vladi smo poskrbeli, da so v času krize lahko nastale spremembe. Razlstitutev v primerih Infonda in Istrabenza je bila nujna, ker so se odvisne družbe izčrpavale. Vseskozi sem trdil, da ti modeli niso ekonomsko vzdržni in da bodo povzročili, da bodo odvisne hčerinske družbe prišle v težave, ker so jih lastniško izčrpavali, da je lahko menedžment pridobival sredstva za lastninjenje teh ogromnih sistemov. Recesija je omogočila, da se je to lažje preseka-